

- א. לת"ק דמתניתין – בעל החצר חייב. ולרבי – אינו חייב עד שיקבל עליו לשמור.
 ב. לר' זירא – תלוי במחלוקת רבי וחכמים, שלחכמים חייב בעל הקדרות ולרבי פטור. לרבא – לכו"ע פטור מלשלם.
 ג. לדעת רב – פטור בעל הפירות מלשלם נזקי הבהמה. (ולכאו' רב ששת חולק).
 ד. בעל החצר חייב. ולדעת רבי – דוקא בשקיבל עליו בפירוש לשמור.

עוה. א. באיזה אופן יוצא מן הכלל, הנכנס ברשות לחצר של אחר, מקבל עליו שמירה (בסתם) כלפי בעל החצר?

- ב. מתי אמור הכלל 'איש בור' – ולא שור בור', ומתי אין אומרים כן?
 ג. שור שנכנס לרשות של אחר ונפל לבור מים והבאישם – האם חייב בנזק המים? (מח)
 א. באשה שנכנסה לאפות, שמשום צניעות מסתלק משם בעה"ב, והיא האחראית לשמור שלא יזוקו נכסי בעה"ב על ידה.
 ב. אין אומרים כן אלא כשהבור אינו שלו בשעת עשייתו, אבל כל שבשעת עשייתו הוא ממונו – הרי זה אחראי על שמירתו.
 ג. לדעת שמואל – אינו חייב אלא כשהזיקם בשעה שנפל, אבל לאחר נפילה – הרי זה בור ופטור על הכלים. ולדעת רב – גם אחר כך חייב, אך אם הבאישם מריחו ולא מגופו – אין זה אלא גרמא ופטור.

עו. מהם כללי החיוב של אדם המזיק, במצבים הבאים:

- א. הניזק והמזיק שניהם ברשות (כגון חצר השותפין; נכנס ברשות וכו').
 ב. שניהם שלא ברשות.
 ג. אחד ברשות ואחד שלא ברשות. (מח:)
 א-ב. הזיקו זה את זה – חייבים, בין בכוונה בין ללא כוונה. הזקו זה בזה (רש"י: היתקלות) – פטורין. ג. זה שברשות פטור אא"כ ידע בו. זה שאינו ברשות – חייב בין בשהזיק בין בשהשני הזק בו.

עז. החובל באשה מעוברת ומת עוברת – אלו תשלומין הוא חייב לשלם, ולמי? ומה הדין כאשר מת בעלה ואין לו יורשים (=גר?) (מט)

- חייב בתשלומי הנזק כשאר חובל באשה נשואה (ונחלקו תנאים במשנה כתובות סה: אם משלם לבעל או חולקין שלישי ושני שלישי).
 דמי הולדות – לבעל. ואם מת בעל (לפני החבלה) ואין לו יורשים – לרבה: משלם לאשה. ולרב חסדא פטור. שבה שמשבתה האשה מחמת הולדות (שנראית בריאה יותר) – לתנא קמא כלול הדבר ב'דמי ולדות' – ולבעל, ולרשב"ג – חולקין הבעל והאשה. ואם מת – כל השבח לאשה. (במבכרת, אמר רשב"ג, אין שבה).

עזח. א. החופר בור ברשות הרבים, האם חייב בנזקיו?

- ב. החופר בור בקצה רשותו – האם חייב?
 ג. באיזה מקום שכרה בו בור, פטור לכל הדעות? (מט:ג.)
 א. לרבה – חייב לכו"ע, ולרב יוסף – לר' ישמעאל חייב ולר' עקיבא פטור. וסתם מתניתין – חייב.
 ב. לרב יוסף – חייב לכו"ע, ולרבה – לר' ישמעאל פטור ולר' ע"ח חייב. וסתם משנתנו – חייב. ובחופר לאושין – לת"ק פטור, שכך דרך בני אדם וחופר ברשות הוא.
 ג. כשכנס ד' טפחים (וי"א: אמות) לתוך רשותו, וחפר שם. וכן החופר בור ומסרו לרבים, לצרכיהם.